

SLIM BEZIG. Nu en straks

Programma Beter Benutten Arnhem-Nijmegen

Geslaagde inspiratiesessie SLIM op Weg in de regio Arnhem Nijmegen

Duurzame bereikbaarheid en mobiliteit vragen om duurzame inzet

Op 3 oktober kwam een grote verscheidenheid aan partijen uit de regio Arnhem-Nijmegen samen voor een inspirerende bijeenkomst over mobiliteit. De 50 deelnemers aan de bijeenkomst nemen allemaal deel aan het programma Beter Benutten in deze regio, genaamd SLIM op Weg.

Johan Leferink, programmamanager Beter Benutten Arnhem-Nijmegen, startte de drukbezochte bijeenkomst met een bruisend openingswoord. “Begin volgend jaar ronden we het Beter Benutten programma af. Houdt het dan op? Natuurlijk niet! Duurzame bereikbaarheid en mobiliteit vragen om duurzame inzet. De vraag is welke goede aspecten we mee nemen en hoe we het gedachtengoed van Beter Benutten gaan verankeren in de regio.” De samenkomst tijdens de inspiratiesessie zet volgens hem niet alleen de deur open voor ideeën en inspiratie, maar ook voor doeltreffend overleg: “Op welke manier willen we met elkaar samenwerken en wat is daar voor nodig?”

Uitgelichte projecten

Overheid, werkgevers en werknemers waren allemaal aanwezig om vanuit hun eigen perspectief een blik te werpen op het verloop van het huidige programma, en om mee te denken over de toekomst van SLIM op Weg. De inspiratiesessie startte met een conferentie waarin diverse [projectfilms](#) werden afgespeeld. Ze lieten zien wat zorg- en onderwijsinstellingen en andere werkgevers in de regio Arnhem-Nijmegen doen om mobiliteitsproblemen op te lossen in de regio. Daarnaast was er ruimte voor verdieping van enkele in het oog springende cases, elk met eigen aanpak en creatieve oplossing.

“Als het regent ga ik ook fietsen. Dan zorg ik voor een goed regenpak en watervaste mascara en dan komt het helemaal goed.”

Natascha van der Plas, inkoopadviseur ArtEZ Arnhem

Zo vertelde **Astrid Winkens**, beleidsadviseur Arbeidsvoorwaarden bij zorgverzekeraar VGZ, enthousiast over vitaliteitsbeleid en de rol van fietsstimulering. “Je moet laagdrempelige alternatieven aanbieden”, luidde haar boodschap. “Medewerkers hebben er profijt van als ze gezond bezig zijn. Daardoor vinden ze het ook leuk om met fietsen bezig te zijn.”

Carlo Buise, EHS-manager Radboud Universiteit presenteerde met gepaste trots een slimme oplossing voor de drukte in de ochtendspits rondom de campus in Nijmegen. In plaats van mensen een mobiliteitskeuze te geven wordt vanaf 2018 het mobiliteitsprobleem aangepakt door slimmer te roosteren. Buise: “Je kan studenten wel proberen te beïnvloeden om uit de spits te gaan reizen, maar het onderwijs begint om kwart voor negen. Dit is een zelf veroorzaakt probleem, maar we kunnen het ook weer oplossen door het in de kern aan te pakken.”

Zo vertelt **Natascha van der Plas**, inkoopadviseur ArtEZ Arnhem, dat zij normaal met de auto naar haar werk ging. Haar werkgever geeft veel ruimte voor gezond werken en zij was enthousiast over de e-bike probeeractie. “Dat beviel me eigenlijk heel goed. Geen gedoe met file, parkeerproblemen, helemaal niks. *Als het regent ga ik ook fietsen. Dan zorg ik voor een goed regenpak en watervaste mascara en dan komt het helemaal goed.*”

Goede mobiliteitsoplossingen bedenken vraagt om veel samenwerking en overleg. Dit kan soms moeizaam verlopen, beaamt Bert-Jan Huegen, mobiliteitsmakelaar bij VNO NCW Midden. “*Gedragbeïnvloeding* is een moeizaam proces. Voor werkgevers is het niet altijd gemakkelijk om reisgedrag van medewerkers te beïnvloeden. Dit vraagt om commitment en energie. Maar als dat lukt, dan bereik je ook iets op de lange termijn.”

Er is veel raakvlak tussen de verschillende sectoren, zowel qua mobiliteitsproblemen als de oplossingen hiervoor. Gedragsdeskundige en dagvoorzitter Anjo Travaille vatte het na de conferentie treffend samen: “We hebben gehoord dat het beïnvloeden van mobiliteitsgedrag vraagt om slimme oplossingen, verleiden tot en belonen van goed gedrag, inspelen op intrinsieke motivaties, doelgroepen en oplossingen specificeren en vaak ook het hebben van een lange adem.”

Informatiemarkt en interactieve sessie

Aansluitend aan de conferentie vond er een informatiemarkt plaats. Hier lichtten project-eigenaren hun eigen activiteiten toe met posters, filmpjes en mondelinge uitleg. Voor veel deelnemers bood deze markt een uitgekende gelegenheid om ideeën te delen, te discussiëren en inspiratie op te doen.

Vervolgens was het tijd voor de interactieve sessie om de koers voor het nieuwe programma te bepalen. Ter evaluatie van het huidige programma werd er een inventarisatie gemaakt van de feedback

van de deelnemers: pluspunten, verbeterpunten, de richting voor de toekomst en ideeën voor samenwerking en groei. De deelnemers kregen daarna twee stellingen voorgelegd, waar ze zich voor of tegen konden uitspreken. Hieruit vloeide een levendige discussie voort. Deze bood meer dan voldoende aanknopingspunten om de ideeën voor het vervolgprogramma scherp te kunnen formuleren.

De gedeelde toekomstvisie van de aanwezigen werd uit de interactieve sessie door dagvoorzitter Anjo Travaille samengevat in vijf punten. “Positief vonden de deelnemers de huidige netwerkaanpak waarin de gebruiker centraal staat. SLIM op Weg moet op dezelfde koers doorzetten, maar ook tegelijkertijd innoveren en het netwerk verbreden. Deelnemers zien de trage besluitvorming graag verdwijnen, net als teveel overheidsbemoedigen van bovenaf. De samenwerking moet focussen op een brede aanpak, waar zowel de overheid als werkgevers en burgers worden betrokken. Tot slot moet SLIM op Weg groeien door te focussen op slimme gedragsbeïnvloeding.”

Vervolg Beter Benutten

Alex Mulders, kwartiermaker voor het vervolgprogramma Beter Benutten, maakt de komende periode helder waar de regio voor staat en welke opgaven er nog liggen. De ideeën die tijdens de inspiratiesessie de boventoon voerden geven een duidelijke richting, die van belang is voor een vervolg van Beter Benutten in de regio Arnhem-Nijmegen. Hoewel een discussie tijdens de inspiratiesessie niet geschuwd werd, lag de nadruk voornamelijk op een gedeelde visie. Het belang van samenwerking werd diverse keren benadrukt. Mulders: *“De lessen die we geleerd hebben vanuit de huidige aanpak nemen we daarin mee, maar we willen ook naar vernieuwing en verbreding. Duurzame mobiliteit is een nieuw thema dat daar bij kan komen, maar ook het verbreden van de regio. Zo zetten we enerzijds door wat we al doen en waar we trots op zijn en formuleren we anderzijds samen een nieuw programma.”*

“De lessen die we geleerd hebben vanuit de huidige aanpak nemen we daarin mee, maar we willen ook naar vernieuwing en verbreding.”

Alex Mulders, kwartiermaker voor het vervolgprogramma Beter Benutten

Nieuwe bredere doelstelling van mobiliteit

Bernard de Graaf, triolid namens VNO-NCW, vulde Mulders aan door het spanningsveld tussen kortetermijnacties en langetermijnresultaten te benadrukken: *“We willen mensen verleiden tot goed gedrag en dit gedrag belonen, op de korte termijn. Zaken als milieu en gezondheid is op lange termijn belangrijk, maar om hier te komen moeten we op korte termijn iets realiseren om hier überhaupt te komen.”*

Arthur Boone sprak zijn ambitie als voorzitter van het portefeuilleberaad Arnhem-Nijmegen uit: *“De 19 portefeuillehouders mobiliteit in deze regio samen staan voor het bereikbaar houden van de*

regio, stad en het platteland. Ook zien we een verschuiving in de doelstelling van mobiliteit: Mobiliteit gaat niet meer alleen om bereikbaarheid, maar ook om duurzaamheid en intrinsieke waarden van reizigers. Bovendien *is het niet meer alleen een zorg van de overheid, we denken nu samen na over mobiliteit en gedragsveranderingen.* Nieuwe partners zoals scholen, ziekenhuizen en bedrijven denken mee en doen mee. Iedereen is overtuigd van de urgentie van slimme oplossingen voor mobiliteit.”

Uit de discussie kwam duidelijk naar voren dat er een gulden middenweg moet worden gezocht tussen het huidige netwerk koesteren en tegelijkertijd te verbreden en ruimte te geven aan nieuwe partijen om initiatieven te starten. *“Er zijn al veel stappen gezet in de afgelopen jaren om de banden te versterken, wat in de ogen van de deelnemers succesvol is. Nu is het zaak om die banden te behouden en verder te groeien. Ik denk dat we goed bezig zijn met z'n allen!”*

Dagvoorzitter Anjo Travaille deed hierbij nog een aantal aanbevelingen. Zijn advies voor de toekomst van SLIM op Weg: *“Verleid reizigers door de nadruk te leggen op wat belangrijk voor hen is: maak een e-bike stoer of gezond, benadruk fietsgebruik als de sociale norm en zorg voor gemak voor de gebruiker.”*

Samen Slim op Weg naar de toekomst

Johan Leferink benadrukte in zijn slotwoord dat de partijen het samen moeten doen: *“Er liggen veel kansen om ook na 2017 een bijdrage te leveren aan maatschappelijke opgaven. We moeten de opgaven scherp krijgen en keuzes durven te maken met elkaar. Wellicht moeten we meer inzetten op gedragsveranderingen. De komende maanden gaan we proberen die scherp te krijgen en mee te nemen naar het vervolgprogramma.”*